

6.04.2020
 Wzrostki
 Kielce
 1013
 12/1

Regionalna Izba Obrachunkowa
 w Kielcach
WPEŁNIO DZIAŁA:
 Data: **03.04.2020**
 L. dz.
 Podpis: *[Signature]*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 2/2012
 Prezesa RIO w Kielcach z dnia 12.07.2012 roku

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019, poz. 2137)		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
1. jednostka samorządu terytorialnego	☒ 2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów	5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
Nazwa pełna Gmina Ostrowiec Świętokrzyski		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat Ostrowiecki	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Miejscowość Ostrowiec Świętokrzyski
Ulica Jana Głogowskiego	Nr domu 3/5	Nr lokalu -
Kod pocztowy 27-400	Poczta Ostrowiec Świętokrzyski	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
art. 257 ustawy o finansach publicznych		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ))		
Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)		
Na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego dotyczącej udzielenia dotacji celowej na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, zarządzeniem Prezydenta Miasta podjętym na podstawie art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych wprowadzono stosowne zmiany w planie dochodów i wydatków Gminy. Ponieważ część środków miała być przeznaczona na dotacje celowe dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina, na najbliższej sesji Rady Miasta, dokonano stosownych zmian w zakresie uchwały budżetowej tj. załącznika dotacji celowych, co do wskazania podmiotów i przyznanych im kwot w/w dotacji. Następnie zostały z tymi placówkami oświatowymi zawarte umowy na podstawie których		

przekazano środki na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.

Podczas kontroli NIK dotyczącej przyznawania dotacji na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla placówek oświatowych rejestrowanych przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski, kontrolerzy stanęli na stanowisku, że przyznanie dotacji na zakup podręczników, o której mowa w art. 55 ust. 4 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych może być zrealizowane w drodze Zarządzenia Prezydenta na podstawie art. 257 ustawy o finansach publicznych. Zarządzenie takie, w opinii NIK, może stanowić podstawę do zawarcia umów i przekazania dotacji dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

Czy przyznanie dotacji celowych dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, może być dokonane na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta, czyli na podstawie art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C:

Prezentujemy stanowisko, iż zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym uchwalanie budżetu gminy należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Natomiast przepis art. 257 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z komentarzem do tej ustawy Zbigniewa Ofiarskiego: „jest źródłem kompetencji dla Prezydenta Miasta, do samodzielnego wprowadzania ściśle określonych zmian budżetu (...) i nie daje uprawnienia do zmiany innych części uchwały budżetowej”. Zgodnie z art. 214 tejże ustawy, do „innych części uchwały budżetowej” należy między innymi załącznik dotacji celowych, który w świetle powyższego wyjaśnienia nie może być zmieniony zarządzeniem Prezydenta. Zgodnie z obowiązującymi regułami wykładni prawa, przepisy mające charakter wyjątków od reguły powinny być interpretowane ściśle, a ich rozszerzająca wykładnia jest niedopuszczalna. Ponieważ przepis art. 257 uofp ma charakter takiego właśnie wyjątku, od ogólnej zasady dokonywania zmian budżetu przez organ stanowiący, nie powinien być interpretowany poprzez rozszerzenie uprawnień organu wykonawczego. Takie działanie stanowiłoby, w naszej opinii, przekroczenie kompetencji przez organ wykonawczy.

Naszym zdaniem nie ma podstaw do przyznania dotacji na podstawie powołanego przepisu. Art. 55 ust. 4 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, mówi że „placówka (...) otrzymuje (...) dotację celową z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tej szkoły organem rejestrującym”. Skoro środki na ten cel przekazywane są jako dotacja celowa z budżetu gminy, to należy stosować wszelkie reguły dotyczące przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji. W art. 257 ustawy o finansach publicznych nie zawarto upoważnienia do „przyznawania dotacji”. Dlatego też w naszej opinii przyznanie dotacji i zawarcie umów może nastąpić po wprowadzeniu stosownych zmian do uchwały budżetowej tj. w zakresie załącznika dotacji celowych (w którym następuje wskazanie podmiotów i przyznanych im kwot dotacji), co leży w kompetencjach Rady Miasta.

Data wypełnienia wniosku

03.04.2020

Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

Jarosław Górczyński
Prezydent Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej

PREZYDENT MIASTA
Ostrowca Świętokrzyskiego
Jarosław Górczyński

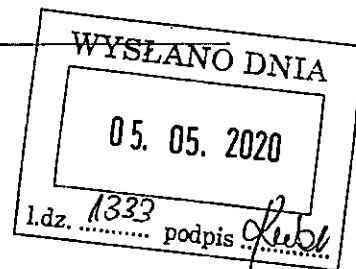
REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

POLECONY

KOPIA

WI.54.26.2020

Kielce, dnia 4.05.2020 r.

Pan Jarosław Górczyński
Prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 03.04.2020 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 03.04.2020 roku, zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na pytanie: Czy przyznanie dotacji celowych dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, może być dokonane na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta, czyli na podstawie art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych?

Z opisu stanu faktycznego wynika, że udzielona przez Wojewodę Świętokrzyskiego dotacja na powyższy cel, zarządzeniem Prezydenta Miasta podjętym na podstawie art. 257 pkt 1 ustawy o finansach publicznych została wprowadzona w planie dochodów i wydatków Gminy. W zakresie części środków przeznaczona na dotacje celowe dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina, zmiany w budżecie dokonała Rada Miejska, tj. dotyczących załącznika dotacji celowych, co do wskazania podmiotów i przyznanych im kwot dotacji. Następnie zostały z tymi placówkami oświatowymi zawarte umowy, na podstawie których przekazano środki na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.

Odpowiadając na powyższe pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Zgodnie z art. 257 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), dalej u.f.p. - w toku wykonywania budżetu zarząd może dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego polegających na zmianach planu dochodów i wydatków związanych ze zmianą kwot lub uzyskaniem dotacji przekazywanych z budżetu państwa, z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych.

Wynikająca z powołanego wyżej art. 257 pkt 1 możliwość dokonywania przez zarząd zmian ma charakter formalny i wynika ze zmian dokonywanych w ramach budżetu państwa lub budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego. Zarząd jednostki, dokonując korekty planu dochodów i wydatków, powinien dokonać zmian w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej oraz dodatkowo w planie wydatków z uwzględnieniem celu przeznaczenia tych środków. Jest to czynność w znacznej mierze techniczna.

Taki właśnie charakter mają w/w środki przekazywane dla j.s.t. na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, na podstawie przepisów rozdziału 7 Wyposażenie szkół oraz szkół polskich w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 17), dalej u.f.z.o.

Jak wynika z art. 55 ust. 2-4 u.f.z.o. w przypadku publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne, zapewnienie sfinansowania kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, wykonywanym przez jednostki samorządu terytorialnego będące dla tych szkół organem rejestrującym. Na realizację tego zadania jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, udzielaną przez wojewodę. Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów

edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, wymienione wyżej szkoły otrzymują na wniosek, dotację celową z budżetu tej jednostki samorządu terytorialnego.

Analogiczne rozwiązanie w powyższym zakresie przewidziano dla niepublicznych szkół podstawowych, co wynika z art. 69 ust. 1-2 u.f.z.o.

Pomimo, że publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe muszą formalnie złożyć wniosek, to należy podkreślić, iż dana j.s.t. jedynie pod względem technicznym pośredniczy między administracją rządową a dotowaną szkołą przy przekazywaniu środków. Obowiązek udzielenia dotacji celowej ma bowiem charakter obligatoryjny.

Reasumując powyższe należy wskazać, że Prezydent Miasta może dokonać stosownej zmiany uchwały budżetowej polegającej na zaplanowaniu wydatków z przeznaczeniem na dotacje dla szkół prowadzonych przez inne organy niż Gmina na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Informuję również, że jeżeli takiej zmiany dokonałaby Rada Miejska to z dotychczasowej praktyki nadzorczej stosowanej w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach wynika, że nie było to podstawą do wszczęcia postępowania zmierzającego do podjęcia rozstrzygnięcia nadzorczego wskazującego naruszenie prawa.

Dodatkowo należy zauważyć, że udzielenie dotacji celowej na powyższy cel dla publicznej i niepublicznej szkoły podstawowej nie wymaga zawarcia umowy, o której stanowi art. 250 u.f.p.

Zgodnie z treścią art. 250 u.f.p. zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności:

- 1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji,
- 2) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego,
- 3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w niniejszym dziale.

Powołane wyżej przepisy u.f.z.o., w szczególności art. 55, art. 58-59 i art. 69, określają zarówno zakres informacji niezbędnych do ustalenia wysokości dotacji, jej cel, termin jej przekazania i wykorzystania oraz termin rozliczenia i zwrotu niewykorzystanej dotacji.

Z poważaniem
ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej,
w Kielcach
Zbigniew Rękas
mgr Zbigniew Rękas